

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili

Özgürlüklerinden yoksun bırakılan mahpuslara yönelik ulusal ve Türkiye'nin de taraf olduğu uluslararası sözleşmelere rağmen Türkiye'de cezaevlerinde baskıcı ve insanlık onuru ile bağdaşmayan yöntemler uygulamaya konmuş, tutuklular/hükümlüler her gün bir dizi hak ihlali ile karşı karşıya bırakılmış ve yasal düzenlemeler ile tutukluların/hükümlülerin infaz koşulları ağırlaştırılmıştır.

Türkiye'de hemen her yerde bulunan Ceza İnfaz Kurumlarında sistematik hale gelen hak ihlalleri yaşatılırken İnsan Hakları Derneği (İHD) İzmir Şubesi tarafından 2021 yılının sadece ilk 4 ayında sırf Ege Bölgesi'nde bulunan cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine yönelik hazırlanan raporda en az 102 hak ihlali tespit edildiği belirtilmektedir.

İzmir Şakran 3 No'lu T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan mahpusların yaşadıkları hak ihlallerini kaleme alarak Ege Tutuklu ve Hükümlü Aileleri Yardımlaşma Derneği'ne (EGE-TUHAYDER) mektup ile ve tarafıma aileleri aracılığı ile iletilen ihlaller; oda mevcutlarının kapasitenin 3 katına çıkarıldığı, yıllardır ceza evinde olan ve hastalıkları bulunan mahpusların kapasitenin çok üstünde odalarda nefes almakta bile artık zorlanır duruma geldikleri, bu biçimi ile Covid 19 virüsünün alınmasına, bulaştırılmasına ve yayılmasına uygun ortam yaratıldığı, acil durumlarda hastaneye gidiş-gelişlerde karantina uygulaması adı altında hücre cezasından daha ağır şartlara mahkum edildikleri, tutuldukları odaların hijyen açısından hiç uygun olmadığı, hastaneye gidiş-gelişlerde askerlerin dayattığı üst aramalarının rencide edici ve onur kırıcı olduğu, çıplak arama sorununun halen çözülmediği, kurum revirine zamanında çıkarılmadıkları, dilekçe üzeri rahatsızlığı belirtme, muayene edilme ve ilaç yazdırmanın bir

53168

muayene yöntemine dönüştürüldüğü, olumsuz yaklaşımı, tutumu ve dilinden dolayı kurum revir doktoru ile iletişim kurmada ciddi sorunlar yaşandığı, ailelerinin ikamet ettiği illerden farklı illere sürgünlerle getirilmeleri nedeni ile hem kendilerinin hem de ailelerinin mağdur edildiği, kendilerine yönelik özel bir politika ve uygulama bulunması nedeni ile sevk ve nakil konusunda taleplerinin dikkate alınmadığı, cezaları bir yılın altına düşen mahpus arkadaşlarının denetimli serbestlikten yararlanma yasal bir hak olmasına rağmen bu haklarının engellendiği, son düzenleme ile birlikte ziyaret saatlerinin 1.5 saate çıkarılmasına rağmen bulundukları cezaevinde cezaevi yönetiminin bu konuda çok keyfi yaklaşımlarının bulunması nedeni ile halen eski uygulamanın devam ettirildiği ve kanunla güvenceye alınan haklarının uygulanmadığı, mektuplarının ya gönderilmedikleri ya da yerine ulaşmadığı, kürtçe mektuplarının, yazılarının haftalarca bekletildiği, mektuplar üzerindeki pulların koparıldığı ve mektuplarına zarar verildiği, Kürtçe şarkılar söylediklerinde, halay ve şarkılarının slogan olarak gösterilerek ceza konusu yapıldığı ve keyfi olarak disiplin cezaları verildiği, baskın tarzı aramalar adı altında odalarının sık sık basıldığı ve kişisel eşyalarına el konulduğu, hiçbir cezaevinde olmayan kapşonlu mont, hırka gibi elbiselerin, uygun renk ve biçimde olan şalvar ve benzeri kıyafetlerinin bile verilmemesi uygulamasının bulunduğu, .gazete, dergi ve radyo gibi yayınların kendilerine verilmediği, pandemi nedeniyle tüm sosyal, kültürel, eğitsel ve sportif faaliyetlerin ortadan kaldırıldığı, televizyon, semaver gibi ihtiyaçlarının keyfi olarak engellendiği, verilen yemeklerin günlük kalori ihtiyacını karşılamaktan uzak az ve kalitesiz olduğu, kantinden satın almış oldukları bir çok şey için kantinde yoktur gibi gerekçeler ile listeye yazılan taleplerinin eksik getirildiği, kantin ürünleri ve manav fiyatlarının çok yüksek olması nedeni ile ihtiyaçlarını karşılamakta zorlandıkları, içme suyunu kendi paraları ile karşıladıklarını, kurum içindeki şebeke suyunun içilir duruma getirmek için arıtma cihazının kendi paraları ile alınması taleplerinin kabul edilmediği, elektrik faturalarının her ay artan fiyatla kendilerine verildiği yer almaktadır.

“Adalet Bakanlığı’nın talebi var” denilerek gardiyanların gece saatlerinde koşullarına baskın yaptıkları, aynı koridorda bulunan 3 odanın her birini farklı oda ve koridorlara zorla taşıdıkları, kendilerine bir sonraki günü bekleme ve eşyaları toplama zamanı dahi tanınmadığı ayrıca belirtilmektedir.

Uluslararası sözleşme kuralları insanların cezaevinde bulunuyor olmalarının tüm haklarının askıya alınması anlamı içermediğini, cezaevi koşullarının asla ek bir cezalandırma yöntemi olarak kullanılmaması gerektiğini ifade etmektedir.

53168

Bu bağlamda;

- 1- Bu uygulamalardan Bakanlığınızın bilgisi var mıdır? Var ise herhangi bir müdahalede bulunulmuş mudur?
- 2- İzmir Şakran 3 No'lu T Tipi Kapalı Cezaevi'nde oda mevcutlarının kapasitenin 3 katına çıkarıldığı bilginiz dahilinde midir? Bilginiz dahilinde ise Bakanlığınızca kalabalık olan koğuşlarda yaşanan sorunlara kalıcı çözümler bulunması adına neler yapılmaktadır?
- 3- "Adalet Bakanlığı'nın talebi var" denilerek birden fazla cezaevinde gece koğuşlara baskın yapılarak koğuş değiştirilmesinde bakanlığınızın gerekçesi nedir?
- 4- Mahpusların hastaneye gidiş-gelişlerde dayatılan rencide edici ve onur kırıcı üst aramaların yapıldığı, olmadığı iddia edilen çıplak aramaların devam ettiği bilginiz dahilinde midir?
- 5- Mahpusların kurum revirine zamanında çıkarılmadıkları, dilekçe üzeri rahatsızlığı belirtme, muayene edilme ve ilaç yazdırmanın bir muayene yöntemine dönüştürüldüğü bilginiz dahilinde midir?
- 6- Mahpusların ailelerinin ikamet ettiği illerden farklı illere sürgünlerle getirilmeleri nedeni ile hem kendilerinin hem de ailelerinin mağdur edildiği, sevk ve nakil konusunda taleplerinin dikkate alınmadığı bilginiz dahilinde midir? Bilginiz dahilinde ise mahpusların sevk ve nakil taleplerinin dikkate alınmamasının gerekçesi nedir?
- 7- Yapılan son düzenleme ile birlikte ziyaret saatlerinin 1.5 saate çıkarılmasına rağmen adı geçen cezaevinde bu uygulamaların idarenin keyfi tutumu ile gerçekleştirilmediği bilginiz dahilinde midir? Bilginiz dahilinde ise idare yönetiminin bu keyfi tutumuna karşı başlatmış olduğunuz herhangi bir soruşturma bulunmakta mıdır?
- 8- Mahpusların Kürtçe şarkılar söylediklerinde, halay ve şarkılarının slogan olarak gösterilerek ceza konusu yapıldığı ve keyfi olarak disiplin cezaları verildiği bilginiz dahilinde midir? Bilginiz dahilinde ise cezaevi yönetimine karşı bu tutumlarından dolayı başlatılan herhangi bir soruşturma ve idari yaptırımınız olacak mıdır?
- 9- Herhangi bir gerekçe gösterilmeden, toplama kararı olmayan ve yasaklanmayan gazete, dergi, kitapların cezaevi idareleri tarafından mahpuslara verilmediği doğru mudur?

SNB

10- Bakanlığınızca tüm cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerinin bu denli artması üzerine hak ihlallerinin tespit edilmesi, gerekli iyileştirmelerin yapılması ve görevi kötüye kullanmak suretiyle suç işleyen cezaevi yetkilileri ve gardiyanlar hakkında idari veya hukuki soruşturma başlatılacak mıdır?

11- Cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri ile ulusal ve uluslararası sözleşmelerin yok sayılmasına yönelik olarak Bakanlığınızca herhangi bir açıklama yapılması düşünülmekte midir?